สำหรับเสนอผ่านหน่วยจัดการระดับจังหวัด สสส. เท่านั้น

สำหรับหน่วยจัดการระดับจังหวัด
รหัสโครงการ
วันที่

แบบเสนอโครงการ
สร้างเสริมสุขภาพขนาดเล็ก ปี 2567
ประเด็น “ลดพฤติกรรมเสี่ยงลดโรคเรื้อรังโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน”

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อโครงการ

ลดพฤติกรรมเสี่ยงลดโรคเรื้อรัง โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ในหมู่บ้าน/ชุมชน_____ตำบล_____
อำเภอ_____จังหวัด_____

2. ผู้เสนอโครงการ

2.1 *ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน* _____

ที่ตั้ง หมู่ที่ _____ ตรอก/ซอย_____หมู่บ้าน_____ถนน_____
ตำบล/แขวง_____อำเภอ/เขต_____จังหวัด_____รหัสไปรษณีย์ _____

2.2 ชื่อผู้ใหญ่บ้าน/ประธานชุมชน

คำนำหน้าชื่อ_____ ชื่อ_____นามสกุล_____
โทรศัพท์เคลื่อนที่ _____ Email _____

ที่อยู่ปัจจุบัน

เลขที่_____ หมู่ที่_____ตรอก/ซอย_____ถนน_____
ตำบล/แขวง_____ อำเภอ/เขต_____จังหวัด_____รหัสไปรษณีย์_____

3. ผู้รับผิดชอบโครงการ (เป็นผู้ลงนามในข้อตกลง กรณีที่โครงการได้รับการอนุมัติ)

** ผู้รับผิดชอบโครงการ หมายถึงผู้ดำเนินการหลักของโครงการ และควรเป็น อสม. หรือแกนนำชุมชน ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านนั้นๆ

คำนำหน้าชื่อ_____ ชื่อ_____นามสกุล_____
ตำแหน่งในชุมชน_____
โทรศัพท์เคลื่อนที่ _____ Email _____

ที่อยู่ตามบัตรประจำตัวประชาชน

เลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก_____
เลขที่_____ หมู่ที่_____ตรอก/ซอย_____ถนน_____
ตำบล/แขวง_____ อำเภอ/เขต_____จังหวัด_____รหัสไปรษณีย์_____

ที่อยู่ปัจจุบัน : ☐ เหมือนที่อยู่ตามบัตรประชาชน (ไม่ต้องกรอกใหม่) ☐ ไม่เหมือน (ต้องกรอกใหม่)

เลขที่_____ หมู่ที่_____ตรอก/ซอย_____ถนน_____

ตำบล/แขวง_____ อำเภอ/เขต_____จังหวัด_____รหัสไปรษณีย์_____

ชื่อสถานที่ทำงาน_____

เลขที่_____ หมู่ที่_____ตรอก/ซอย_____ถนน_____

ตำบล/แขวง_____ อำเภอ/เขต_____จังหวัด_____รหัสไปรษณีย์_____

ที่อยู่จัดส่งเอกสาร ☐ เหมือนที่อยู่ตามบัตรประชาชน ☐ เหมือนที่อยู่ปัจจุบัน ☐ เหมือนที่ตั้งสถานที่ทำงาน

(สามารถเพิ่มรายชื่อคณะทำงานมากกว่า 3 ท่านได้)

4. คุณสมบัติพื้นฐานและลักษณะต้องห้ามผู้เสนอโครงการ

4.1 ประวัติการรับทุนจาก สสส. ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา

4.1.1 **ท่าน**เคยได้รับทุนจาก สสส. หรือไม่

☐ ไม่เคยได้รับทุน

☐ เคยได้รับทุนแล้ว____ครั้ง โปรดระบุชื่อโครงการ_____

4.1.2 **พื้นที่ดำเนินงาน**ในโครงการที่เสนอครั้งนี้เคยได้รับการสนับสนุนจาก สสส. หรือไม่

☐ ไม่เคยได้รับทุน

☐ เคยได้รับทุนแล้ว____ครั้ง โปรดระบุชื่อโครงการ_____

4.2 ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ท่านเคยมีประสบการณ์บริหารจัดการโครงการหรือไม่

☐ ไม่เคย ☐ เคย โปรดระบุชื่อโครงการ_____

4.3 ท่านเข้าข่ายลักษณะต้องห้ามของ สสส.ดังต่อไปนี้หรือไม่

☐ เข้าข่าย ☐ ไม่เข้าข่าย (1) เป็นผู้ทิ้งงาน/ถูกระบุชื่อเป็นผู้ที่รายงานบัญชีรับจ่ายไม่ถูกต้องตามประกาศ ป.ป.ช.

☐ เข้าข่าย ☐ ไม่เข้าข่าย (2) เคยทุจริตเงินทุนของ สสส. หรือใช้จ่ายเงินทุนของ สสส. ผิดวัตถุประสงค์

☐ เข้าข่าย ☐ ไม่เข้าข่าย (3) เคยปฏิบัติผิดเงื่อนไขการรับทุนหรือปฏิบัติผิดสัญญาของ สสส.

☐ เข้าข่าย ☐ ไม่เข้าข่าย (4) เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมขัดแย้งต่อวัตถุประสงค์ของ สสส.

☐ เข้าข่าย ☐ ไม่เข้าข่าย (5) เป็นผู้รับทุนจากหน่วยงานที่มีกิจการขัดแย้งวัตถุประสงค์ของ สสส.

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลโครงการ

5. ความเป็นมา/ หลักการและเหตุผล/ ความสำคัญของปัญหา

ข้อมูลของประเทศไทยพบว่า ประชาชนเสียชีวิตด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) มากถึง 4 แสนคนต่อปี คิดเป็นร้อยละ 74 ของจำนวนผู้เสียชีวิตทั้งหมด ก่อให้เกิดความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจปีละ 1.60 ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.70 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) ที่สำคัญโรค NCDs ยังเพิ่มความเสี่ยงทำให้ผู้ป่วยโควิด-19 มีอาการรุนแรงจนถึงขั้นเสียชีวิตได้ สาเหตุของการเสียชีวิตก่อนวัยอันควรจากโรค NCDs มี 4 โรคหลัก ได้แก่ โรคหัวใจและหลอดเลือดที่ประกอบด้วย โรคความดันโลหิตสูง โรคมะเร็ง โรคทางเดินหายใจเรื้อรัง และโรคเบาหวาน จากผลการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกาย พบว่า ความชุกของโรคเบาหวานของประชาชนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 6.90 ในปี พ.ศ.2551-2552 เป็นร้อยละ 9.50 ใน พ.ศ.2562-2563 เช่นเดียวกับความชุกของโรคความดันโลหิตสูงที่เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 21.40 ในปี พ.ศ.2551-2552 เป็นร้อยละ 25.40 ใน พ.ศ.2562-2563 ซึ่งสอดคล้องกับรายงานคลังข้อมูลสุขภาพ (Health Data Center : HDC) พ.ศ.2558-2565 ของกระทรวงสาธารณสุข ที่พบอัตราผู้ป่วยโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากเดิมผู้ป่วยเบาหวาน 5,224 คนต่อแสนประชากรหนึ่งแสนคนในปี พ.ศ.2558 เพิ่มเป็น 7,339.70 คนต่อแสนประชากรหนึ่งแสนคนในปี พ.ศ.2565 เช่นเดียวกับผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงจากเดิม 10,756.80 คนต่อแสนประชากรหนึ่งแสนคนในปี พ.ศ.2558 เพิ่มเป็น 15,109.60 คนต่อแสนประชากรหนึ่งแสนคนในปี พ.ศ.2565 ดังนั้นกระทรวงสาธารณสุขจึงมียุทธศาสตร์ที่จะให้มีการส่งเสริมและป้องกันปัจจัยเสี่ยง/พฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ ได้แก่ (1) อาหารสุขภาพ ส่งเสริมการบริโภคผักผลไม้ ลดอาหารหวาน มัน เค็ม/โซเดียมสูง (2) ออกกำลังกาย/กิจกรรมทางกาย (3) อารมณ์/สุขภาพจิต (4) การไม่สูบบุหรี่/สิ่งเสพติด และ (5) การไม่ดื่มสุรา รวมถึงภาวะอ้วนลงพุง/น้ำหนักเกิน และไขมันในเลือดสูง เป็นต้น โดยสนับสนุนยุทธศาสตร์การควบคุมป้องกันโรคไม่ติดต่อเรื้อรังโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอย่างมีส่วนร่วมและเกิดความยั่งยืน

การดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไม่ติดต่อเรื้อรังโดยยึดชุมชนเป็นฐานถือเป็นมาตรการในการดำเนินงานเชิงรุกสู่การลดปัจจัยเสี่ยงร่วมครอบคลุมประชาชนในทุกชุมชน โดยใช้กฎบัตรออตตาวาเป็นฐานของการขับเคลื่อน ได้แก่ 1) การสร้างนโยบาย/มาตรการและกติกาชุมชนร่วมกัน 2) การสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดีและการควบคุมสิ่งแวดล้อมที่เสี่ยง 3) การพัฒนากลไกชุมชน/แกนนำให้มีความเข้มแข็งในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ 4) การปรับระบบบริการสุขภาพให้สะดวกต่อการเข้าถึง/การจัดบริการที่ดำเนินการได้โดยภาคประชาชน และ 5) การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและปัจจัยเสี่ยงของบุคคล การควบคุมปัจจัยทางสังคม สิ่งแวดล้อม และพฤติกรรมเสี่ยง และเพิ่มขีดความสามารถของบุคคลในการตัดสินใจและเลือกปฏิบัติลดเสี่ยงลดโรคด้วยเทคนิควิธีการต่างๆ การประสานความร่วมกับภาคีเครือข่าย การระดมทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่น ผ่านกระบวนการร่วมคิดร่วมทำในชุมชนอย่างเป็นระบบ เหมาะสมกับปัญหาวิถีชีวิต และบริบทของชุมชน มีกระบวนการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงาน 2) ประเมินและวิเคราะห์ชุมชนที่เกี่ยวกับโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง 3) จัดทำแผนชุมชนร่วมกันในเวทีชุมชน 4) ดำเนินงานตามแผนชุมชน และ 5) กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การลดเสี่ยงลดโรคไม่ติดต่อเรื้อรังได้ในที่สุด ปรับปรุงการทำงานให้ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามสถานการณ์ และเกิดความยั่งยืนซึ่งต้องอาศัยพลังของประชาชนเป็นรากฐาน และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เน้นชุมชนเป็นศูนย์กลาง สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ส่งผลให้ลดเสี่ยง ลดโรค และภาวะแทรกซ้อนของโรคไม่ติดต่อเรื้อรังได้ในที่สุด

ข้อมูลพื้นฐานชุมชน *(เขียนอธิบายให้ครอบคลุมจำนวนครัวเรือน โครงสร้างและจำนวนประชากร/จำแนกตามกลุ่มอายุ อาชีพ เศรษฐกิจ)*

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

สถานการณ์ปัญหาโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในพื้นที่ (โปรดระบุแหล่งที่มาของข้อมูล เช่น หน่วยบริการในพื้นที่, จากการสัมภาษณ์..ระบุชื่อ และตำแหน่งผู้ให้ข้อมูล, ปีที่เก็บข้อมูล)

จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น หรือข้อมูลการคัดกรองสุขภาพอายุ 35 ปีขึ้นไปของหมู่บ้าน..... ปี พ.ศ. ..... จำนวนคัดกรอง..... คน พบสถานการณ์ปัญหาของกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังดังนี้

โรค	จำนวนกลุ่มเสี่ยง (คน)	จำนวนกลุ่มป่วย (คน)
1. โรคความดันโลหิตสูง		
2. โรคเบาหวาน		
3. โรคอ้วนลงพุง		
4. โรคอื่นๆ		

กลุ่มเสี่ยง หมายถึง กลุ่มที่มีภาวะเสี่ยงที่จะกลายเป็นโรคต่างๆ และมีแนวโน้มกำลังจะพัฒนาเป็นผู้ป่วยในอนาคต

ในจำนวนนี้มีกลุ่มเสี่ยงต่อโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) ที่มีอายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป ที่ชุมชนคาดหวังในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามหลัก 2อ (อาหารและออกกำลังกาย) จำนวน.....คน โดยเมื่อวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาของกลุ่มเป้าหมาย พบว่า

สาเหตุของปัญหา	ข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพ
ด้านพฤติกรรมเสี่ยง (โปรดระบุจำนวนกลุ่มเสี่ยงและพฤติกรรมเสี่ยงให้ชัดเจน)	
☐ การสูบบุหรี่	
☐ การดื่มสุรา	
☐ การบริโภคอาหาร/เครื่องดื่มหวาน มัน เค็ม	

สาเหตุของปัญหา	ข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพ
☐ การไม่มีกิจกรรมทางกาย/การไม่ออกกำลังกาย	
ด้านสภาพแวดล้อม เช่น ไม่มีพื้นที่ออกกำลังกาย ร้านค้าขายอาหารรสจัด ฯ	
ด้านสังคม เช่น ขาดความร่วมมือ ไม่มีข้อตกลงร่วมในการควบคุมโรคเรื้อรังในชุมชน ไม่มีกลไกการติดตาม/ช่วยเหลือฯ	
ด้านระบบ/กลไก เช่น การมีกรรมการ/อสม.ที่เข้มแข็ง รพ.สต.มีการตรวจคัดกรองแต่ยังไม่มีการติดตามผลฯ	

ผลกระทบที่เกิดจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) ในชุมชน

(1) ผลกระทบทางสุขภาพ พบว่า

1. _____
2. _____
3. _____

(2) ผลกระทบทางสังคม พบว่า

1. _____
2. _____
3. _____

(3) ผลกระทบทางเศรษฐกิจ พบว่า

1. _____
2. _____
3. _____

(4) ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม พบว่า

1. _____
2. _____
3. _____

ในระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมาชุมชนของท่านเคยดำเนินการในการควบคุมพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคไม่ติดต่อเรื้อรังหรือไม่

☐ เคย ☐ ไม่เคย

(ถ้าเคย ระบุว่า ดำเนินการโดยใคร งบประมาณจากที่ไหน มีการดำเนินการอย่างไร (โปรดเล่าวิธีการดังกล่าวโดยสังเขป รวมถึงผลลัพธ์และปัญหาอุปสรรคที่ทำให้กลุ่มเสี่ยงในชุมชนยังไม่สามารถควบคุมโรคไม่ติดต่อเรื้อรังได้)

กิจกรรมที่ 1 _____

_____

ผลที่เกิดขึ้น (โปรดระบุ)

_____

_____

ปัญหาอุปสรรค_____

_____

กิจกรรมที่ 2 _____

_____

ผลที่เกิดขึ้น (โปรดระบุ)

_____

_____

ปัญหาอุปสรรค_____

_____

จากปัญหาและสาเหตุข้างต้น จะเห็นได้ว่า ปัญหาที่สำคัญที่ควรแก้ไขเป็นลำดับแรกคือ การบริโภคอาหารและเครื่องดื่มที่หวาน มัน เค็ม รองลงมาคือ การไม่ออกกำลังกาย ทั้งนี้เพื่อลดความเสี่ยง และโอกาสเกิดภาวะแทรกซ้อนที่จะมีความรุนแรงและผลกระทบต่อสุขภาพ เศรษฐกิจและการสูญเสียคุณภาพชีวิต ด้วยเหตุนี้ทางชุมชน_____ตำบล_____อำเภอ_____จังหวัด_____ได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในชุมชน จึงได้เสนอ**โครงการลดพฤติกรรมเสี่ยงลดโรคเรื้อรัง โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน** เพื่อให้กลุ่มเสี่ยงโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในชุมชน มีการปรับพฤติกรรมสุขภาพตามหลักการที่ถูกต้อง ที่มุ่งผลลัพธ์ให้คนในชุมชนมีสุขภาพดี ลดการเจ็บป่วยและลดภาวะแทรกซ้อนด้วยโรคเรื้อรังได้ในอนาคต